

1054 Budapest, Alkotmány u. 5.

Levélcím: 1391 Budapest 62. Pf. 211.

Telefon: (06-1) 472-8865

Ügyszám: VJ/37/2020.

Iktatószám: VJ/37-22/2020.

Betekinthető változat.

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa a Deloitte Legal Göndöcz és Társai Ügyvédi Iroda (1068 Budapest, Dózsa György út 84/C.) által képviselt **CHP Energia Befektetési és Vagyonkezelő Zrt.** (2040 Budaörs, Szabadság út 301.) bejelentő által benyújtott összefonódás-bejelentés vizsgálatára indult versenyfelügyeleti eljárásban, melyben további ügyfélként vesz részt a Hegymegi-Barakonyi és Társa Baker & McKenzie Ügyvédi Iroda (1051 Budapest, Dorottya utca 6.) által képviselt **Budapesti Erőmű Zrt.** (1117 Budapest, Budafoki út 52.), a szintén a Hegymegi-Barakonyi és Társa Baker & McKenzie Ügyvédi Iroda (1051 Budapest, Dorottya utca 6.) által képviselt **Energia-Pro Ingatlankezelő Zrt.** (1117 Budapest, Budafoki út 52.), továbbá a Deloitte Legal Göndöcz és Társai Ügyvédi Iroda (1068 Budapest, Dózsa György út 84/C.) által képviselt **KŐBÁNYAHŐ Távhőtermelő és -szolgáltató Kft.** (1107 Budapest, Fertő út 2.), – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t .

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa megállapítja, hogy a CHP Energia Befektetési és Vagyonkezelő Zrt.-nek a Budapesti Erőmű Zrt. és az Energia-Pro Ingatlankezelő Zrt. feletti közvetlen irányításszerzésével megvalósuló összefonódása, amelynek következtében a CHP Energia Befektetési és Vagyonkezelő Zrt.-t közvetlenül irányító Veolia Energia Magyarország Zrt. közvetett egyedüli irányítást szerez a KŐBÁNYAHŐ Távhőtermelő és -szolgáltató Kft. felett nem csökkenti jelentős mértékben a versenyt az érintett piacokon.

A határozat ellen a kézhezvételtől számított harminc napon belül közigazgatási per indítható. A keresetlevelet a Gazdasági Versenyhivatalnál kell benyújtani elektronikusan az erre rendszeresített űrlap¹ használatával, mely a Gazdasági Versenyhivatal honlapján érhető el. A Gazdasági Versenyhivatal a keresetet az ügy irataival együtt továbbítja a közigazgatási perre hatáskörrel és illetékességgel rendelkező Fővárosi Törvényszéknek. A törvényszék eljárásában a jogi képviselet kötelező.

¹ http://www.gvh.hu/data/cms1041089/GVH_gvh_k01_19_01.jar

I n d o k o l á s

I.

A bejelentett összefonódás

- 1) A CHP Befektetési és Vagyonkezelő Zrt. (a továbbiakban: CHP vagy Bejelentő) a 2020. augusztus 18-án kötött részvény adásvételi megállapodás révén megszerezi az EP Energy, a.s. vállalkozástól (továbbiakban: Eladó) a Budapesti Erőmű Zrt. (a továbbiakban: BERT) és az Energia-Pro Ingatlankezelő Zrt. (a továbbiakban: Energia-Pro) részvényeinek többségét ([Üzleti titok] százalékát).
- 2) A CHP a Gazdasági Versenyhivatalhoz (a továbbiakban: GVH) 2020. november 3-án az 1) pont szerinti tranzakciót bejelentette a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 43/J. § (1) bekezdése szerint a Tpv. 24. § (1) bekezdésében foglaltakra tekintettel.²
- 3) A Gazdasági Versenyhivatal 2020. november 9-én a Tpv. 43/N. § (1) bekezdés a) pontjának alkalmazásával az összefonódás vizsgálatára versenyfelügyeleti eljárást indított a Tpv. 67. § (4) bekezdés b) pontjának első fordulata alapján.³ Az összefonódás-bejelentés ugyanis nem felelt meg a Tpv. 43/J. § (1) bekezdésében foglalt követelményeknek. A rendelkezésre álló adatok alapján a távhő szolgáltatás piacán a felek együttes piaci részesedése és a piaci koncentráció mértékének változása meghaladta a Gazdasági Versenyhivatal elnökének és a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa elnökének az összefonódás-bejelentési kötelezettség, az összefonódás vizsgálatára irányuló versenyfelügyeleti eljárás megindítása, valamint az eljárás teljes körűvé nyilvánítása esetén alkalmazandó „nem nyilvánvalóság” feltételéről szóló 7/2017. számú Közleményben (a továbbiakban: Eljárásindítási közlemény) meghatározott értékeket, azonban tisztázandó volt, hogy a piacra vonatkozó szabályozásra is tekintettel elvethető-e a verseny jelentős mértékű csökkenésének lehetősége, ezért, a fokozatosság elvére is tekintettel, egyszerűsített eljárás indult.
- 4) Az 1) pont szerinti tranzakció a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készültségről szóló 2020. évi LVIII. törvény 277. §-a értelmében is bejelentés-köteles jogügylet volt, tekintettel arra, hogy a részesedést szerző társaság tulajdonosi struktúrájában külföldi (azaz nem magyar) illetőségű társaságok is találhatóak. A jogügyletet az Innovációs és Technológiai Minisztérium 2020. október 5-én kelt tájékoztatása szerint tudomásul vette.⁴
- 5) A tranzakcióhoz a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (a továbbiakban: MEKH) is hozzájárult, azzal a feltétellel, hogy az Energia-Pro-hoz korábban átkerült, az engedélyesi tevékenységhez kapcsolódó termelőeszközök alatti ingatlanok esetleges értékesítése / hasznosítása vagy magának az Energia-Pro értékesítése a BERT működését nem akadályozhatja.⁵

²ÖB/47/2020. sz. összefonódás-bejelentés.

³VJ/37/2020. számú végzés.

⁴VJ/37-9/2020. számon átemelt Űrlap 9. számú melléklete.

⁵VJ/37-10/2020. számú irat.

- 6) A CHP nyilatkozata szerint a bejelentett ügylet a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló 139/2004/EK tanácsi rendelet alapján nem bejelentés köteles. Az ügylet által megvalósuló összefonódás más ország versenyhatóságához nem került bejelentésre.

II.

Az összefonódás résztvevői

A Veolia Csoport

- 7) A CHP kizárólag vagyonkezelési tevékenységet végez az egyedüli irányítása alatt álló CHP-INVEST Kft. és az Újpalotai Energia Befektető Kft. irányába. A CHP-INVEST Kft. és az Újpalotai Energia Befektető Kft. közös közvetlen irányítása alatt áll a CHP-Erőmű Kft., mely villamos- és hőenergia termeléssel és értékesítéssel foglalkozik Budapest Újpalota városrészén.
- 8) A CHP a Veolia Energia Magyarország Zrt. (a továbbiakban: VEMO) közvetlen irányítása alatt áll, amely a francia tőzsdén jegyzett Veolia Environnement által irányított vállalkozáscsoport (a továbbiakban: Veolia Csoport) tagja.
- 9) A Veolia Csoport Magyarországon energetikai szolgáltatásokat, hulladékgazdálkodást, valamint víziközmű-szolgáltatást nyújt.
- 10) A Veolia Csoport energetikai üzletága Magyarországon jelen van a villamosenergia termelés és nagykereskedelem piacán, a kiegyenlítő villamosenergia szolgáltatási piacon, ezen belül a szekunder és a tercier tartalék szolgáltatási piacokon. Emellett a földgáz-kereskedelem piacán a Veolia Csoport vevőként van jelen (saját erőművei részére történő beszerzés és értékesítés), emellett egy ipari vevőt szolgál ki (amely volumene a saját részre beszerzett földgázhoz képest elhanyagolható).
- 11) A Veolia Csoport az ország több településén távhő termelést és távhőszolgáltatást is végez, így jelen van a budapesti távhő termelési piacon is: az Észak-Pest-Újpalota hőkörizetben a CHP Erőmű Kft. kombinált hő- és villamosenergia-termelést végez. A Veolia Csoport Budapesten ipari vevők felé nem értékesít hőt, azon kívül, hogy a többtelepülési, energetikailag hatékony infrastrukturális szolgáltatásai (ún. esco szolgáltatás) keretében néhány intézmény és állami/önkormányzati vállalkozás részére hőtermelési szolgáltatást is nyújt (amely termeléssel más vevő kiszolgálására nincs lehetőség), emellett a Fővárosi Csatornázási Művek Zrt. (a továbbiakban: FCSM) saját célra termel hőt.
- 12) A Veolia Csoport Magyarország területén az utolsó hitelesen lezárt (2018-ban) üzleti évben – a Veolia Csoportához tartozó vállalkozások közötti forgalom nélkül – 15 milliárd forintot meghaladó nettó árbevételt ért el.

A Céltársaságok csoportja: a BERT és az Energia-Pro

- 13) A BERT és az Energia-Pro az 1) pont szerinti tranzakció előtt egyaránt az Eladó irányítása alatt álltak, azaz egy vállalkozáscsoportba tartoztak. Az Energia-Pro 2019-ben jött létre a BERT-ből való kiválással, tevékenysége saját tulajdonú és bérelt ingatlanok bérbeadására és üzemeltetésére korlátozódik.

- 14) A BERT a főváros legjelentősebb energiatermelője, három kombinált ciklusú gázturbina üzem (Kispesti Erőmű, Kelenföldi Erőmű, Újpesti Erőmű) tulajdonosa, amelyek hőt szolgáltatnak a Budapesti Távhőszolgáltató Zrt. (továbbiakban: FŐTÁV) által üzemeltetett budapesti távfűtési hálózatnak, három hőkörizetben: Kispest-Kőbányán, Dél-Budán, Észak-Pest-Újpalotán. A BERT továbbá gőzt szállít egy budapesti ipari üzemnek, illetve csekély mértékben az NKM Nemzeti Közmű Zrt.-nek is. A BERT Kispesten csak a FŐTÁV-nak értékesít távhőt, ipari vevők felé nem, a Kőbányahő fogyasztóinak ellátására nem képes, mivel a Kispesti Erőműve nem képes gőz formájában hő előállítására.
- 15) A BERT szintén jelen van a villamosenergia termelés és nagykereskedelem piacán, a kiegyenlítő villamosenergia szolgáltatási piacon, ezen belül a szekunder és a tercier tartalék szolgáltatási piacokon. A vállalkozás földgáz kereskedelmi engedéllyel is rendelkezik, nagyrészt saját erőművei részre szerez be földgázt, harmadik felek részére történő értékesítése minimális.
- 16) A BERT és az Energia-Pro Magyarország területén elért nettó árbevétele az összefonódás létrejöttének időpontjában rendelkezésre álló utolsó hitelesen lezárt üzleti évben (2019-ben) – a csoporton belüli forgalom nélkül – meghaladta a 15 milliárd forintot.

A Kőbányahő

- 17) A KŐBÁNYAHŐ Távhőtermelő és -szolgáltató Kft. (a továbbiakban: Kőbányahő) az 1) pont szerinti tranzakció előtt a BERT és a VEMO közös irányítása alatt állt.
- 18) A Kőbányahő hőtermelést végez Budapesten (Kőbányán), a megtermelt hőt (gőz formájában) kizárólag a hozzá közvetlen vezetéken kapcsolódó ipari vevőknek értékesíti. A Kőbányahő a FŐTÁV távfűtési rendszerébe nem képes hőt értékesíteni, az ehhez szükséges engedéllyel nem rendelkezik és annak műszaki akadályai is vannak (a vezetékrendszerek nincsenek összekapcsolva, a FŐTÁV kizárólag forró víz szállítására alkalmas vezetékekkel rendelkezik a térségben). A Kőbányahő a hőtermelés mellett villamosenergiát is állít elő és értékesít, de nincs jelen a kiegyenlítő villamosenergia szolgáltatási piacon.
- 19) A Kőbányahő Magyarország területén elért nettó árbevétele az összefonódás létrejöttének időpontjában rendelkezésre álló utolsó hitelesen lezárt üzleti évben (2019-ben) meghaladta a 2 milliárd forintot.

Az összefonódás résztvevőinek forgalmi részesedései és piaci jellemzői

- 20) A villamosenergia termelés és nagykereskedelem piacán a felek együttes kapacitás alapú piaci részesedése (a Kőbányahő teljesítményét is figyelembe véve) [Üzleti titok] százalék, tényleges termelést figyelembe véve ennél alacsonyabb.
- 21) A Veolia Csoport és a BERT is aktív a kiegyenlítő villamos energiaszolgáltatás piacán, melyen együttes piaci részesedésük a szekunder és a tercier tartalék esetében sem haladja meg a 15 százalékot.
- 22) Mindkét fél aktív a földgáz-kereskedelem hazai piacán. A felek együttes piaci részesedése az erőműveknek történő földgáz kereskedelem piacának 20-30 százalék

közötti, ez azonban a saját erőműveknek történő beszerzésből adódik, harmadik fél piaci szereplők felé való értékesítésük nem jelentős.

- 23) A felek tevékenysége átfed a hőtermelés és értékesítés terén is. A felek kapacitás alapú adatai alapján számított együttes piaci részesedése a tágan értelmezett budapesti hőtermelési piacon 45,04 százalék, melyből 44,1 százalék a BERT részesedése, 0,94 százalék pedig a Veolia Csoport részesedése. A felek együttes piaci részesedése a FŐTÁV távhővezeték-hálózatába ténylegesen betáplált hőadatok alapján a budapesti távhő piacon 59,5 százalék, melyből 56,5 százalék a BERT részesedése, 3 százalék pedig a Veolia Csoport részesedése.
- 24) Az Észak-Pest-Újpalota hőközreterre szűkített piacon a felek kapacitás alapján számított együttes piaci részesedése 55,4 százalék, melyből 52,4 százalék a BERT részesedése, 3 százalék pedig a Veolia Csoport részesedése. Ugyanezen hőközreterben a felek által ténylegesen a távhővezeték-rendszerbe betáplált távhő alapján számított együttes piaci részesedése 72,9 százalék, melyből 63 százalék a BERT részesedése, 9,9 százalék pedig a Veolia Csoport részesedése.

III.

A hőtermelés és értékesítés jellemzői és szabályozása

A hőtermelés és értékesítés általános jellemzői

- 25) A termelő – fűtőmű vagy villamos energiával kapcsoltan hőt is termelő erőmű – a hőt vagy közvetlenül ipari vevőknek értékesíti (hőszolgáltatás), vagy távhőszolgáltató részére, amely távhővezeték-hálózaton keresztül jut el a lakossági és intézményi felhasználókhoz (távhő vagy távfűtési szolgáltatás). A hő hordozó közege lehet a gőz vagy a forró víz, amely egyes termelők, illetve hálózatok lehetőségeit is meghatározza, mivel az egyik hordozó közegről a másikkra való átállásnak a jelentős költsége van.
- 26) A távhőszolgáltató többnyire rendelkezik saját távhőtermelő kapacitással is, de beszerezhet hőt távhőszolgáltatást nem végző termelőktől is, amelyek a távhő gazdaságos szállítását és felhasználását lehetővé tevő távolságon belül helyezkednek el. A távhőszolgáltatók jellemzően egy adott településen, vagy annak meghatározott részén kiépített távhővezeték-hálózatot koncessziós szerződés, vagy egyéb jogosultság (pl. távhővezeték-hálózat tulajdonosaként) alapján kizárólagosan, egyedüli szereplőként üzemeltetik.
- 27) Budapesten a távhőszolgáltatást döntő részben a FŐTÁV biztosítja részben saját termelésű, részben más termelőktől vásárolt hő elosztásával, több, egymással egyelőre össze nem kapcsolt hőközreterben.
- 28) Az ipari felhasználókat hőszolgáltatással csak a közvetlen közelükben működő termelő tudja ellátni, új csatlakozó vezeték kiépítése jelentős költséggel és nehézségekkel járhat, illetve az alkalmazott hőközreter is korlátozhatja a váltást.

A távhőszolgáltatás szabályozási keretei

- 29) A távhőszolgáltatási piac szabályozási kereteit a következő jogszabályok alkotják:

- 2005. évi XVIII. törvény a távhőszolgáltatásról (Tszt.);
 - 157/2005. (VIII. 15.) Korm. rendelet a távhőszolgáltatásról szóló 2005. évi XVIII. törvény végrehajtásáról;
 - 50/2011. (IX. 30.) NFM rendelet a távhőszolgáltatónak értékesített távhő árának, valamint a lakossági felhasználónak és a külön kezelt intézménynek nyújtott távhőszolgáltatás díjának megállapításáról (a továbbiakban: Árrendelet);
 - 51/2011. (IX. 30.) NFM rendelet a távhőszolgáltatási támogatásról.
- 30) Az ellátásbiztonság fenntartása érdekében a Tszt. részletesen szabályozza és a MEKH felügyelete alá helyezi a távhőtermelés és távhőszolgáltatás ellenőrzését. A Tszt. törvényhez fűzött indokolás úgy fogalmaz, hogy *„a távhőszolgáltatás helyi jellegű közüzemi szolgáltatás. A szolgáltatást ellátó gazdálkodó szervezet a lakossági szolgáltatás területén természetes monopolhelyzetben van, mert a vele jogviszonyban levő felhasználónak általában nincs, vagy csak jelentős anyagi ráfordítással van választási lehetősége más hőszolgáltatás igénybevételére, a távhőszolgáltatás megszüntetésére. Az egységes műszaki rendszer miatt ez az áttérés más felhasználó ellátását és tulajdonosi jogait is érinti. A távhőszolgáltatásban a piaci törvények csak korlátozottan érvényesülnek. A természetes monopolhelyzet ellensúlyozására a törvényi szabályozás, a fogyasztóvédelmi rendszer fejlesztése a megfelelő eszköz.”*
- 31) A Tszt. 18/C. § (1) bekezdése szerint az értékesítő, valamint a távhőszolgáltató tárgyévi auditált beszámolójában szereplő, az e törvény hatálya alá tartozó tevékenységből származó *adózás előtti eredménye nem haladhatja meg az e törvény felhatalmazása alapján kiadott miniszteri rendeletben meghatározott mértéket (a továbbiakban: nyereségkorlát).* Ugyanezen szakasz (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy ha a Hivatal ellenőrzése során megállapítja, hogy az értékesítő, valamint a távhőszolgáltató (1) bekezdés szerinti *adózás előtti eredménye meghaladja a nyereségkorlátot, dönt a nyereségkorláton felüli összeg megosztásáról az e törvény felhatalmazása alapján kiadott miniszteri rendeletben meghatározottak szerint.*
- 32) A Tszt. 35. §-a alapján a távhőtermelőt és a távhőszolgáltatót egymással a polgári jog szabályai szerinti éves és az éves szerződés lejártát követő legalább további két évre szóló szerződéskötési kötelezettség terheli a távhőellátás biztonságát garantáló kapacitás mértékéig.
- 33) A Tszt. 57. §-a meghatározza, hogy a távhőszolgáltatónak értékesített távhő árát, illetve a lakossági felhasználónak és a külön kezelt intézménynek nyújtott távhőszolgáltatás díját milyen szempontokra figyelemmel kell meghatározni a szabályozó hatóságnak.
- 34) A Tszt. 57. § (3) bekezdése szerint a távhőszolgáltatás csatlakozási díját külön jogszabályban meghatározott szempontok szerint úgy kell meghatározni, hogy az a hatékonyan működő vállalkozó szükséges és indokoltan felmerült ráfordításaira és a működéséhez szükséges nyereségre fedezetet biztosítson, és a legkisebb költség elvének érvényre juttatása érdekében e vállalkozásokat gazdálkodásuk hatékonyságának és az általuk nyújtott szolgáltatás minőségének folyamatos javítására ösztönözze.
- 35) A Tszt. 57/D. § (1) bekezdése szerint a távhőszolgáltatónak értékesített távhő árát, valamint a lakossági felhasználónak és a külön kezelt intézménynek nyújtott

távhőszolgáltatás (fűtés és használati melegvíz) díját – mint legmagasabb hatósági árat (a továbbiakban együtt: hatósági ár) –, a hatósági ár szerkezetét és alkalmazási feltételeit a MEKH javaslatának figyelembevételével az energiapolitikáért felelős miniszter rendeletben állapítja meg. Ugyanezen szakasz (5) bekezdése szerint az engedélyes, illetve az értékesítő köteles a MEKH-nek minden olyan tájékoztatást és adatot megadni, amely az árelőkészítő tevékenységéhez szükséges.

- 36) A MEKH – végrehajtó szervként – nem rendelkezik szabályozási (jogalkotási) jogkörrel a távhő tekintetében.⁶ A MEKH minden év augusztus 31-ig előkészíti javaslatát a távhőszolgáltatónak értékesített távhő áraira, a lakosságnak és a külön kezelt intézménynek szolgáltatott távhő díjaira, valamint a távhő-szolgáltatási támogatásokra vonatkozóan, és a javaslatról az energiapolitikáért felelős miniszter dönt, az árakat hatósági rendeletben hirdeti ki. A távhő árát a hatósági árszabályozó távhőtermelőnként határozza meg az Árrendelet 1. számú mellékletében.
- 37) Az Árrendelet 4. §-ában foglaltak szerint a MEKH a Tszt. szerinti árelőkészítést az Árrendelet 2. sz. *Az indokolt költségek figyelembevételének módszertana a távhőtermelők és távhőszolgáltatók vonatkozásában* c. melléklete szerinti módszertan alapján végzi.
- 38) Az Árrendelet 2. sz. mellékletének 1.2.-1.3. pontjai szerint a távhő díját a megállapításának alapját képező indokolt éves költség összegéből és a tárgyévre előre jelzett, értékesítésre kerülő éves hőmennyiségből levezetve kell kimutatni. A legkisebb költség elvének érvényre juttatása érdekében a legkisebb hőtermelői költséget jelentő távhőelőállítást kell alapul venni, a kapacitások hatékony allokálásának és helyettesíthetőségének szempontja mellett.
- 39) Az Árrendelet 5. §-a 2%-ban korlátozza a távhőárban szereplő nyereség tényező mértékét. A távhőtermelő köteles a nyereségkorlát feletti eredményét a távhőtermelés és távhőszolgáltatás energiahatékonyságát növelő, vagy költségének csökkentése érdekében felmerülő beruházásra fordítani a nyereségkorlát feletti eredmény keletkezését követő két éven belül, amely beruházás megvalósulását a MEKH ellenőrzi. Amennyiben a MEKH az ellenőrzés során azt állapítja meg, hogy az előzőek szerinti beruházás nem, vagy csak részben valósult meg, akkor a nyereségkorlát feletti eredmény beruházásra fel nem használt mértékét a soron következő árelőkészítés során, mint indokolt költséget csökkentő tételt veszi figyelembe.
- 40) A Tszt. 57/E. § (1) bekezdése törvényi szinten állapítja meg, hogy a hatósági árnál magasabb árat a szerződésben érvényesen nem lehet kikötni. A hatósági ártól a távhőtermelő és a távhőszolgáltató legfeljebb lefelé jogosult eltérni, megkülönböztetésmentesen, előre nyilvánosságra hozott módon.
- 41) A lakossági felhasználókra érvényes díjszabást a rezsicsökkentések végrehajtásáról szóló 2013. évi LIV. törvény 3. § (1) bekezdése határozza meg. Ennek értelmében „a Tszt. 3. § b) pontjában meghatározott díjfizető közül a lakossági díjfizető (a továbbiakban: lakossági díjfizető) és a Tszt. 3. § g) pont ga) alpontjában meghatározott lakossági felhasználó részére, a távhőszolgáltató által kibocsátott számlában a 2014. szeptember 30-át követő időszakra vonatkozóan meghatározott szolgáltatási egységre jutó, az igénybevett távhőszolgáltatásért fizetendő összeg nem haladhatja meg a 2013.

⁶ VJ/37-5/2020. számú adatszolgáltatás 9. pontja

november 1-jén alkalmazott díjtételek alapján, ugyanazon feltételekkel (fogyasztás, légtérfogat stb.) számított összeg 96,7%-át.”

- 42) A Tszt. I. fejezet 1. § (4) bekezdése alapján „nem tartozik e törvény hatálya alá az a termelő, amely a távhőt távhőszolgáltató közbeiktatása nélkül, egyedi szerződés alapján, közvetlenül nem lakossági felhasználónak termeli (a továbbiakban: egyedi szerződés alapján termelő).” Az ipari felhasználók részére nyújtott hőszolgáltatásokra tehát nem vonatkozik a Tszt. szabályozása és esetükben a felek megegyezése szerinti árak érvényesülnek.

IV.

A MEKH és a FŐTÁV véleménye a piacról és a tranzakció hatásairól

A MEKH véleménye

- 43) Az eljárás során megkeresett MEKH nyilatkozata⁷ szerint a távhőszolgáltatás és távhőtermelés területén nem érvényesül valódi verseny, hiszen a távhőszolgáltatás természetes monopólium, míg a távhőtermelés ennek hozadékaként a legtöbbször szintén az, ez indokolja a hatósági árazás meglétét. A hatósági árak meghatározása egységes feltételrendszer alapján, a „legkisebb költség” elvének megvalósítása érdekében a „helyettesíthetőség” és a „kapacitások hatékony allokálása” segédelvekkel karöltve történik, amely megközelítés jogszabályi kötelezettség a MEKH felé, és nem tulajdonos-specifikus.
- 44) Budapest távhőellátása véleménye szerint nem minősül egységes földrajzi piacnak, mivel 16 hőkörizet található, melyek többnyire nincsenek összeköttetésben egymással és hőkörizetként egy engedélyesnek van a távhőszolgáltatás végzésére engedélye. Álláspontja szerint a budapesti távhőszolgáltatás piaca lényegében statikus, az utóbbi időben jelentős változás nem történt, a piaci szereplők nagyjából állandóak – leszámítva néhány cégjogi változást, a beépített eszközpark nem változott. Álláspontja szerint Budapesten nincs másik olyan méretkategóriájú távhőtermelő, mint a BERT, így egyetlen vállalkozás sem tekinthető versenytársának. Azon hőkörizetek esetében, ahol több távhőtermelő van jelen, elméletben kialakulhatna verseny, ha a hatósági árból (maximalizált ár, melytől negatív irányban lehetséges eltérni) engedményt adna valamelyik távhőtermelői engedélyes, azonban ez tudomása szerint nem jellemző.
- 45) A MEKH véleménye szerint a Veolia Csoport képessége arra, hogy hátrányosabb feltételekkel értékesítse a hőenergiát nem növekszik az összefonódással, tekintve, hogy hatósági árszabályozás alá eső tevékenységről van szó, amely árakat az árhatóság tulajdonos-semleges módon határozza meg. Az ár megszabása a tulajdonosi körtől, összetételtől függetlenül, azonos elvek mentén történik. A MEKH azt sem tartja valószínűnek, hogy a vevők képessége csökkenne a jelenlegihez képest arra vonatkozólag, hogy más forrásból szerezzenek be hőenergiát, hiszen a távhőtermelő berendezések leépítését nem tartalmazza a tranzakció.

⁷ VJ/37-5/2020. számú irat.

- 46) A MEKH álláspontja szerint a Veolia Csoporthoz tartozó CHP Erőmű Kft. kapacitása a távhőtermelésben helyettesíthető, így működtetését valójában a villamosenergia-termelésének és értékesítésének gazdaságossága fogja motiválni.
- 47) A Kőbányahő kapcsán a MEKH kifejtette, hogy sem távhőtermelői-, sem távhőszolgáltatói működési engedéllyel nem rendelkezik, így nem szereplője a budapesti távhőszolgáltatási szektornak, ez által nincs direkt hatása a távhőpiacon.
- 48) A MEKH véleménye szerint a Veolia Csoport földgázbeszerzési piaci helyzete az összefonódás révén több irányba is változhat. Elképzelhető, hogy a nagyobb mennyiség okán jobb alkupozícióba kerülhet, azonban egy bizonyos méret/mennyiség fölötti gázbeszerzés a MEKH tapasztalatai szerint már inkább hátrány mintsem előny, és a portfóliót több kontingensre szükséges osztani, így nem feltétlenül érvényesül a méretgazdaságosság.

A FŐTÁV véleménye

- 49) A FŐTÁV álláspontja⁸ szerint a lakossági felhasználók és a hatósági áras egyéb felhasználók vonatkozásában nincs, a nem hatósági áras egyéb felhasználók vonatkozásában pedig elhanyagolható a verseny a távhőszolgáltatás budapesti piacán.
- 50) Adatszolgáltatásában kiemelte, hogy a szigetüzemű rendszerek tekintetében – versengő felek hiányában – nem értelmezhető piaci verseny. Bizonyos értelemben kivételt képezhet az észak-pest-újpalotai egyesített távhőrendszer, ahol az együttműködő hőforrások között kialakulhat versenyhelyzet, de az, az egyes hőforrások jelentősen eltérő hőteljesítő képessége miatt csak korlátozottan tekinthető.
- 51) A távhőtermelők közötti versenyhelyzet kialakulásában 2011-től további korlátokat jelent a jogszabályi háttér is, amely az 50/2011. (IX.30.) NFM, a távhőszolgáltatóknak értékesített távhő árának, valamint a lakossági felhasználóknak és a külön kezelt intézményeknek nyújtott távhőszolgáltatás díjának megállapításáról szóló rendeleten keresztül szabályozott piacot teremtett.
- 52) Jelezte emellett, hogy a BERT tekintetében, a kelenföldi és a kistérségi hőközpontban nem azonosítható versenytárs, figyelemmel arra, hogy szinte egyedüli hőforrással rendelkezik ezeken a területeken. Az észak-pest-újpalotai egyesített távhőközpontban a Fővárosi Közterület Fenntartó Nonprofit Zrt. rendkívüli korlátozottan a BERT legnagyobb versenytársának tekinthető.
- 53) Álláspontja szerint a Veolia Csoport a FŐTÁV hátrányára irányuló érdekérvényesítő képességében beálló változás elhanyagolható mértékű, illetve a jelenlegi – MEKH által felügyelt – engedélyesi és hatósági áras rendszerben kizárható bármilyen, a szabályozó hatóság ellenére történő változás is.
- 54) Kiemelte, hogy a Veolia Csoport részéről megtermelt távhőnek a főváros távhőszolgáltatásában jelenleg nincsen a FŐTÁV-on kívül egyéb vásárlója, illetve az egyéb vásárlók nem összemérhetőek a FŐTÁV-val.
- 55) A FŐTÁV álláspontja szerint a Kőbányahő feletti irányításszerzésnek sem lesz hatása sem kőbányai sem a teljes budapesti hőszolgáltatási piacra.

⁸ VJ/37-15/2020. számú irat.

- 56) Összességében a FŐTÁV álláspontja szerint a Veolia Csoport és a BERT közötti összefonódásnak a távhő budapesti piacán nincs érdemi hatása a versenyre.

V.

Bejelentési kötelezettség

Összefonódás

- 57) A Tptv. 23. § (1) bekezdésének b) pontja értelmében vállalkozások összefonódása jön létre, ha egy vállalkozás közvetlen vagy közvetett irányítási jogot szerez valamely tőle független vállalkozás felett, vagy több, tőle független, de egymástól nem független vállalkozás felett.
- 58) A Tptv. 23. § (2) bekezdésének a) pontja értelmében e törvény alkalmazásában közvetlen irányítással rendelkezik egy vállalkozás vagy több vállalkozás közösen, ha a másik vállalkozás többségi szavazati jogot biztosító üzletrészeivel, részvényeivel, illetőleg a szavazati jogok több mint ötven százalékával rendelkezik.
- 59) Jelen esetben a CHP az 1) pont szerinti tranzakcióval megszerzi a tőle független, de egymástól nem független BERT és az Energia-Pro többségi szavazati jogot biztosító részvényeit, így azok felett irányítási jogot szerez, ami a Tptv. fentebb hivatkozott rendelkezései alapján vállalkozások összefonódásának minősül.
- 60) A tranzakció következménye, hogy az eddig a VEMO és a BERT által közösen irányított (és ezért sem a Veolia Csoportba sem az BERT-tel egy vállalkozás csoportba nem tartozó) Kőbányahő feletti irányítás is megváltozik a BERT Veolia Csoportba kerülésével: a közös irányítás ugyanis a VEMO közvetett egyedüli⁹ irányításává alakul át és így a Kőbányahő is a Veolia Csoport részévé válik. Ez a következmény-összefonódás a CHP BERT és Energia-Pro feletti irányításszerzésével megvalósuló alap összefonódással egy összefonódásnak minősül.

Küszöbértékek

- 61) A Tptv. 24. § (1) bekezdése szerint a vállalkozások összefonódását a Gazdasági Versenyhivatalhoz be kell jelenteni, ha valamennyi érintett vállalkozáscsoport [26. § (5) bekezdés], valamint az érintett vállalkozáscsoportok tagjai és más vállalkozások által közösen irányított vállalkozások előző üzleti évben elért nettó árbevétele együttesen a tizenöt milliárd forintot meghaladja, és az érintett vállalkozáscsoportok között van legalább két olyan vállalkozáscsoport, melynek az előző évi nettó árbevétele a vállalkozáscsoport tagjai és más vállalkozások által közösen irányított vállalkozások nettó árbevételeivel együtt egymilliárd forint felett van.
- 62) A Tptv. 27. § (1) bekezdése alapján a nettó árbevétel számítása során nem kell figyelembe venni az azonos érintett vállalkozáscsoportba tartozó érintett vállalkozások vagy azok vállalkozásrészeinek egymás közötti forgalmát. A Tptv. 27. § (2) bekezdése szerint a vállalkozások nettó árbevételeinek számítása során, a Magyarország területén

⁹ Ld.: A Gazdasági Versenyhivatal elnökének és a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa elnökének 1/2019. sz. közlemény az összefonódások vizsgálatára irányuló eljárással kapcsolatos egyes jogalkalmazási kérdésekről, (a továbbiakban: Jogalkalmazási közlemény) 42. pont.

eladott árukból az előző üzleti évben elért nettó árbevételt kell figyelembe venni. A Tpv. 27. § (6) bekezdése alapján a nettó árbevételt az összefonódás létrejöttének időpontjához képest utolsó hitelesen lezárt üzleti évre vonatkozó éves beszámoló vagy egyszerűsített éves beszámoló szerinti nettó árbevétel alapján kell meghatározni.

- 63) A Tpv. 26. § (1) bekezdése értelmében érintett vállalkozások az összefonódásban közvetlenül és közvetetten résztvevő vállalkozások. A (2) bekezdés b) pontja alapján közvetlen résztvevő a közvetlen irányítást szerző vállalkozás, az ilyen vállalkozást más vállalkozáscsoport egy vagy több tagjával közösen irányító vállalkozás, valamint az a vállalkozás, amely felett irányítást szereznek. A (3) bekezdés szerint közvetett résztvevők azon vállalkozáscsoport [Tpv. 15. § (2) bekezdés] további tagjai, amelybe a közvetlen résztvevő tartozik. Az (5) bekezdés szerint érintett vállalkozáscsoport a közvetlen résztvevő és az ahhoz kapcsolódó közvetett résztvevők együttese.
- 64) Az előzőek alapján a jelen összefonódás közvetlen résztvevőjének minősül a közvetlen irányítást szerző CHP, emellett a vállalkozások, amelyek felett irányítást szereznek: a BERT és az Energia-Pro, valamint a Kőbányahő. Erre tekintettel az összefonódással érintett vállalkozáscsoportoknak a Veolia Csoport, a BERT és az Energia-Pro csoportja, valamint a Kőbányahő minősülnek.
- 65) Az összefonódással érintett fenti vállalkozáscsoportoknak az összefonódást megelőző, utolsó hitelesen lezárt üzleti évben a Tpv. fent hivatkozott rendelkezései alapján figyelembe veendő nettó árbevétele együttesen meghaladta a 15 milliárd forintot, továbbá mindhárom (vagyis legalább két) érintett vállalkozáscsoport nettó árbevétele meghaladta az 1 milliárd¹⁰ forintot. Ezért az összefonódást be kellett jelenteni a Gazdasági Versenyhivatalhoz.

VI.

Az összefonódás értékelése

- 66) A Tpv. eddigi alkalmazási tapasztalatai alapján a Versenytanács az összefonódás horizontális, vertikális és portfólió hatásait vizsgálja a Gazdasági Versenyhivatal elnökének és a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa elnökének az összefonódás-bejelentési kötelezettség, az összefonódás vizsgálatára irányuló versenyfelügyeleti eljárás megindítása, valamint az eljárás teljes körűvé nyilvánítása esetén alkalmazandó „nem nyilvánvalóság” feltételéről szóló 7/2017. közleménye (a továbbiakban: 7/2017. Közlemény) III. részében foglaltak szerint.
- 67) A Tpv. 30. § (1) bekezdése szerint a Gazdasági Versenyhivatal megtiltja az összefonódást, ha – a (2) bekezdésben foglaltakat figyelembe véve – az összefonódás jelentős mértékben csökkenti a versenyt az érintett piacon, különösen gazdasági erőfölény létrehozása vagy megerősítése következményeként.

¹⁰ A Kőbányahő esetében az árbevételének felét az egyedüli irányítást szerző Veolia Csoport bevételeéhez kell számolni, de a fennmaradó összeg is magasabb, mint 1 milliárd forint. Ld.: Jogalkalmazási közlemény 146. pont.

Az érintett piac

- 68) A Tptv. 14. § értelmében az érintett piacot a megállapodás tárgyát alkotó áru és a földrajzi terület figyelembevételével kell meghatározni. Az érintett árupiac meghatározásakor a megállapodás tárgyát alkotó árun túlmenően figyelembe kell venni az azt – a felhasználási célra, az árra, a minőségre és a teljesítés feltételeire tekintettel – ésszerűen helyettesítő árukat (keresleti helyettesíthetőség), továbbá a kínálati helyettesíthetőség szempontjait. Földrajzi piacként azt a földrajzi területet kell számításba venni, amelyen kívül a) az üzletfél nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut beszerezni, vagy b) az áru értékesítője nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut értékesíteni.
- 69) Az összefonódással érintett piacoknak minősülnek mindazok a piacok, amelyeken az összefonódás valamely (akár közvetlen, akár közvetett) résztvevője piaci tevékenységet fejt ki. Érdemben azonban csak azon piacok vizsgálata szükséges, amelyekre nézve a fenti versenyhatások fennállhatnak.

Árupiac

- 70) A jelen összefonódás esetében az eljáró versenytanács az összefonódás résztvevőinek tevékenységeire tekintettel az összefonódással érintett piacként vizsgálta a magyarországi villamosenergia termelés és nagykereskedelem, a kiegyenlítő villamosenergia termelés, az erőművek részére történő földgáz kereskedelem, valamint hőtermelés és értékesítés piacait.
- 71) A hőtermelés és értékesítés piacán belül az ipari vevőknek nyújtott hőszolgáltatás és a távhőszolgáltatók részére termelt távhő eltérő felhasználási céljuk és eltérő szabályozási és így szolgáltatási feltételeik miatt elkülöníthetőek. Jelen esetben a felek közötti érdemi átfedés csak ebben a távhő szegmensben állapítható meg, ezért az eljáró versenytanács érintett piacként ezt külön is vizsgálta.

Földrajzi piac

- 72) Az eljáró versenytanács a hőtermelés és értékesítés kivételével a fenti árupiacok esetében Magyarország egész területét vette figyelembe érintett földrajzi piacként.
- 73) A hőtermelés és értékesítés esetében az érintett piacok lokális jellegűek, mivel hő csak korlátozottan szállítható és a távhővezeték-hálózatok helyi jellegűek, ezért legfeljebb egy-egy település vagy településrész tekinthető földrajzi piacnak, vagyis az lokális. Budapest esetében a teljes településen belül szűkebb hőközetek azonosíthatóak, mert Budapesten belül egyelőre az egyes hőközetek közti átjárás nem lehetséges – amit a MEKH és a FŐTÁV véleménye is alátámaszt –, ezért az eljáró versenytanács az átfedéssel érintett közzetet külön értékelte.

A beavatkozásra okot adó versenyhatások hiánya

Horizontális hatás

- 74) Az összefonódásnak horizontális összefüggésben azokon az érintett piacokon lehet hatása a gazdasági versenyre, amelyek azonos (eladói vagy vevői) oldalán az

összefonódásban résztvevő mindkét vállalkozáscsoport (ténylegesen vagy potenciálisan) jelen van. Ekkor az összefonódás miatt csökken az egymással versenyben álló vállalkozások száma, növekszik az összefonódás révén bővülő vállalkozáscsoport piaci részesedése, miáltal jelentős mértékben is csökkenhet a verseny.

- 75) A Veolia Csoport és a BERT tevékenysége a magyarországi villamosenergia termelés és nagykereskedelem, a kiegyenlítő villamosenergia, az erőművek részére történő földgáz kereskedelem piacain, valamint Budapesten belül Észak-Pest-Újpalota városrészen folytatott hőtermelés és értékesítés piacán fed át egymással.
- 76) A Kőbánya-Kispest városrészekén tényleges átfedés és helyettesítési lehetőség nincs az érintett szereplők között, mivel a Kőbányahő és a BERT Kispesti Erőművének technológiája, engedélyeik, az általuk elért hálózatok és vevői kör eltérőek.
- 77) Az érintett vállalkozáscsoportok együttes részesedése (Magyarország területén, mint érintett földrajzi piacon) villamosenergia termelés és nagykereskedelem, a kiegyenlítő villamosenergia piaci esetében sem haladja meg azt a mértéket (20 százalék), amely felett az Eljárásindítási közlemény 22. ba) pontja alapján felmerülhetnek versenyfelügyeleti beavatkozásra okot adó káros horizontális hatások.
- 78) Az érintett vállalkozáscsoportok együttes részesedése az erőművek részére történő földgáz kereskedelem piacának vevői oldalán meghaladja ugyan az Eljárásindítási közlemény szerinti mértéket, ennek ellenére az eljáró versenytanács értékelése szerint elvethető a káros hatások lehetősége. Egyrészt az együttes részesedésük csak nem jelentős mértékben haladja meg a 20 százalékot, másrészt a részesedés a saját gáztüzelésű erőműveik ellátáshoz szükséges földgáz beszerzéséből adódik, nincs arra utaló körülmény, hogy az összefonódás miatt káros piaci hatások léphetnének fel, amit a MEKH véleménye (lásd 48) pont) is megerősít.
- 79) A hőtermelés és értékesítés esetében a két vállalkozáscsoport együttes részesedése érdemben magasabb, mint 20 százalék: a teljes budapesti piacon kapacitás alapján számítva 40-50 százalék közötti, a FŐTÁV távhővezeték-hálózatába ténylegesen betáplált hőadatok alapján 50-60 százalék közötti, az Észak-Pest-Újpalota hőkörzetre szűkített piacon kapacitás alapján 50-60 százalék közötti, a tényleges távhő mennyiség alapján 70-80 százalék közötti.
- 80) Az együttes piaci részesedések mértéke a felek piaci szerepének és a piaci szabályozásnak a részletesebb vizsgálatát tette szükségessé.
- 81) A Veolia Csoport hőtermelés és értékesítési tevékenysége Budapesten (az FCSM saját célú termelését és a néhány ún. esco ügyfél részére végzett dedikált hőtermelést nem számítva) a CHP Erőmű Kft. általi villamosenergia termeléshez kapcsolt távhőtermelésére szorítkozik, az Észak-Pest-Újpalota hőkörzetben.
- 82) A távhőszolgáltatásra és azon belül nem csak a végfogyasztók felé nyújtott szolgáltatásra, hanem a hőtermelők távhőszolgáltatók részére történő értékesítésére szigorú szabályozás vonatkozik. A hatósági árak meghatározása tulajdonos-semleges módon, egységes feltételrendszer alapján, a „legkisebb költség” elvére tekintettel a „helyettesíthetőség” és a „kapacitások hatékony allokálása” segédelvekkel történik és még a vállalkozások által elszámolható nyereség mértéke is szabályozott.
- 83) A Versenytanács gyakorlata szerint *„Magatartás-szabályozással nem lehet olyan mérvű hatékonysági kényszert, és ez által társadalmi jólétet biztosítani, mint amilyen mértékűt*

– az alternatívaként jelen lévő piaci szereplő(k) révén – a működő versenypiac képes biztosítani. Ezért a szabályozás nem teszi automatikusan szükségtelessé a Tptv.-n alapuló, a piaci struktúrát befolyásoló intézkedések szükség szerinti alkalmazását (VJ/11/2001.)”¹¹ Ennek megfelelően az eljáró versenytanács azt vizsgálta, hogy jelen tranzakció hiányában elkerülhető lenne-e a szabályozás alkalmazása, illetve, hogy jelen tranzakció miatti változás a szabályozott árak emelkedését okozhatja-e.

- 84) Az eljáró versenytanács álláspontja szerint jelen esetben, a távhőszolgáltatással összefüggésben megállapítható, hogy a szabályozás alkalmazására jelen tranzakciótól függetlenül szükség van, azaz nem jelen tranzakció hozza létre azt a piaci helyzetet, amelyet szabályozni szükséges és az összefonódás esetleges megtiltása esetén sem lenne elkerülhető a szabályozás.¹²
- 85) Az is megállapítható, hogy a tranzakció okozta változásnak várhatóan érdemi hatása nem lesz a szabályozás folyamatára, a szabályozott árak szintjére. A szabályozás egyrészt alapvetően független a piaci szereplők méretétől, piaci részesedésétől. Másrészt a távhőszolgáltatás és távhőtermelés területén az ágazatot felügyelő MEKH (lásd 43-47) pontok) és a budapesti távhőszolgáltató FŐTÁV (lásd 49-52) pontok) véleménye szerint nem érvényesül valódi verseny, mivel a távhőszolgáltatás természetes monopólium, míg a távhőtermelés ennek hozadékaként a legtöbbször szintén az és azon hőközetek esetében ahol mégis több távhőtermelő van sem jellemző, hogy verseny alakulna ki és a hatósági árból engedményt adna valamelyik távhőtermelő. A MEKH szerint Budapesten nincs másik olyan méretkategóriájú távhőtermelő, mint a BERT, így jelenleg sem tekinthető egyetlen vállalkozás sem a versenytársának, a CHP Erőmű Kft. kapacitása pedig a távhőtermelésben helyettesíthető, így annak működtetését valójában a villamosenergia-termelésének és értékesítésének gazdaságossága határozza meg. A FŐTÁV szerint (lásd 52) pont) az Észak-Pest-Újpalota hőközetben legfeljebb a Fővárosi Közterület Fenntartó Nonprofit Zrt. tekinthető rendkívüli korlátozott mértékben a BERT versenytársának. Mindez az eljáró versenytanács szerint azt igazolja, hogy a Veolia Csoport piaci szerepe, teljesítménye az adott hőközetben nem tekinthető jelentősnek és így a fúzió-specifikus változás mértéke sem érdemi. Alátámasztja ezt a MEKH azon véleménye is, amely szerint a Veolia Csoport képessége arra, hogy hátrányosabb feltételekkel értékesítse a hőenergiát nem növekszik az összefonódással. A MEKH azt sem tartja valószínűnek, hogy a vevők képessége csökkenne a jelenlegihez képest arra vonatkozólag, hogy más forrásból szerezzenek be hőenergiát, mivel a tranzakció nem eredményezi a távhőtermelő berendezések leépítését. A FŐTÁV ezzel egyezően nyilatkozott úgy (lásd 53-55) pontok), hogy legnagyobb vevőként nem számít a Veolia Csoport érdekérvényesítő képességében beálló érdemi változásra és a távhő budapesti piacán érdemi hatásra az összefonódás következtében.
- 86) A piac működésének és szabályozásának körülményei alapján, az ágazatot felügyelő MEKH és a budapesti távhőszolgáltató FŐTÁV véleményeit is hangsúlyosan

¹¹ A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsának Tptv.-vel kapcsolatos elvi jelentőségű döntései 2019. 30.5.

¹² A távhőszolgáltatásra a vállalkozások méretétől, piaci részesedésétől függetlenül azonos szabályozás érvényes, szemben pl. az elektronikus hírközlési szolgáltatásokkal, amelyek esetében a jelentős piaci erejűnek minősülő szolgáltatókra kiterjedtebb szabályozás alkalmazható, amely szabályozás alkalmazásának szükségessége így megelőzhető az ilyen helyzetet létrehozó tranzakciók megakadályozásával.

figyelembe véve az eljáró versenytanács arra a következtetésre jutott, hogy az összefonódás a távhőtermelés tekintetében sem járhat káros horizontális hatásokkal.

Vertikális hatás

- 87) Egy összefonódásnak akkor lehetnek vertikális hatásai, ha az érintett vállalkozáscsoportok a termelési-értékesítési lánc egymást követő fázisaiban tevékenykednek, ami megteremtheti az érdekeltséget arra, hogy az egyik (vagy mindkét) piacon jelentékeny piaci erővel rendelkező vállalkozáscsoport ezt a piaci erőt kihasználja, azaz valamely (vagy mindkét) piacon versenyt korlátozó magatartást folytasson, lezárva az adott piacot (pl. szerződéskötéstől való indokolatlan elzárkózással, árprés révén stb.). Az eladókénti magas érintett piaci részesedés a vevő oldali versenytársak, a vevőkénti magas részesedés pedig az eladói oldali versenytársak hátrányos helyzetbe hozására teremthet lehetőséget és érdekeltséget.
- 88) Az eljáró versenytanács álláspontja szerint az összefonódásnak nem lesznek vertikális hatásai, az összefonódás nem hoz létre új vertikális kapcsolatot, a földgáz beszerzés és a villamosenergia-, illetve hőtermelés közötti vertikális kapcsolat eddig is fennállt az érintett csoportok esetében, a fúzió-specifikus változások értékelésére ezért a horizontális hatások keretében, fentebb került sor.

Portfólió-hatás

- 89) A portfólió hatás az összefonódás révén létrejövő vállalkozáscsoport által gyártott (forgalmazott) áruk körének bővüléséből adódik. Ez különösen akkor járhat káros versenyhatásokkal, ha egymást kiegészítő (azonos vevők által vásárolt) áruk gyártói (forgalmazói) kerülnek egy vállalkozáscsoportba. Ebben az esetben ugyanis, ha az egyik vállalkozáscsoport valamely áru(k) piacán magas piaci részesedéssel rendelkezik, akkor az összefonódás következtében bővülő vállalkozáscsoport más áru(k) piacán képes és ösztönzött is lehet versenykorlátozó magatartás (pl. árukapcsolás) érvényesítésére.
- 90) Az összefonódás nem jár káros portfólió-hatással sem. Azt az eljáró versenytanács nem tekintette valódi portfólióbővülésnek, hogy az Energia-Pro ingatlan kezelési és üzemeltetési tevékenységével bővül a Veolia Csoport tevékenysége, mivel az Energia-Pro tevékenysége a BERT működéséhez kapcsolódó szolgáltatás.

Összegzés

- 91) Mindezek alapján az eljáró versenytanács – egyezően a Tpv. 71. § (2) bekezdés c) pontja szerinti vizsgálói indítvánnyal – a Tpv. 76. § (1) bekezdés aa) pontja szerinti jelen határozatában megállapította, hogy az összefonódás nem csökkenti jelentős mértékben a versenyt az érintett piacokon.

VII.

Eljárási kérdések

- 92) A Gazdasági Versenyhivatal hatásköre a Tpv. 44. §-án, illetékessége a Tpv. 45. §-án alapul. E rendelkezések értelmében a Gazdasági Versenyhivatal kizárólagos hatáskörrel

rendelkezik minden olyan versenyfelügyeleti ügyben, amely nem tartozik a bíróság hatáskörébe (Tpvt. II. fejezet), illetékessége pedig az ország egész területére kiterjed.

- 93) Az eljáró versenytanács határozatát a Tpvt. 73. § (2) bekezdésének alkalmazásával előzetes álláspont készítése és tárgyalás tartása nélkül hozta meg.
- 94) A Tpvt. 63. § (4) bekezdésének e) pontja szerint a Tpvt. 67. § (4) bekezdésének b) pontja alapján indított eljárásban az ügyintézési határidő 30 nap, ami a Tpvt. 63. § (1) bekezdése alapján az eljárás megindulásának napján kezdődik, amely nap azonban a Tpvt. 64. § (1) bekezdése alapján a napokban megállapított határidőbe nem számít bele. Jelen esetben az eljárás 2020. november 9-én indult. A Tpvt. 63. § (8) bekezdésének 11. pontja szerint a 64/B. § (6) bekezdése szerinti felvilágosítás adása, illetve adat, irat szolgáltatása iránti megkereséstől az annak teljesítéséig, de legfeljebb a teljesítésre előírt határidő lejártáig terjedő időtartam (a jelen eljárásban: 17 nap) az ügyintézési határidőbe nem számít bele. Minderre tekintettel az ügyintézési határidő 2020. december 26-án járna le. Ezen a napon azonban a GVH-nál a munka szünetel, ezért a Tpvt. 64. § (4) bekezdése alapján az ügyintézési határidő a következő munkanapon jár le, ami a Tpvt. 33/B. § szerinti igazgatási szünetre tekintettel 2021. január 4.
- 95) A Tpvt. 80/I. § szerint a jogorvoslatra a Tpvt. XII. fejezetében nem szabályozott kérdésekben az általános közigazgatási rendtartás szabályairól szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.
- 96) Az Ákr. 112. § szerint a hatóság határozata ellen önálló jogorvoslatnak van helye, a 113. § (1) bekezdése szerint a közigazgatási per kérelemre induló jogorvoslati eljárás. A 114. § (1) bekezdése szerint az ügyfél – az önálló fellebbezéssel nem támadható végzések kivételével – a véglegessé vált döntés ellen közigazgatási pert indíthat.
- 97) A közigazgatási per szabályait a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) határozza meg.
- 98) A Kp. 29. § (1) bekezdése az elektronikus kapcsolattartásra a polgári perrendtartás szabályait rendeli megfelelően alkalmazni. A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése szerint az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: E-ügyintézési tv.) alapján elektronikus úton történő kapcsolattartásra kötelezett minden beadványt kizárólag elektronikusan – az E-ügyintézési tv.-ben és végrehajtási rendeleteiben meghatározott módon – nyújthat be a bírósághoz.
- 99) Az E-ügyintézési tv. 9. § (1) bekezdése alapján elektronikus ügyintézésre köteles az államigazgatási szerv feladat- és hatáskörébe tartozó ügyben ügyfélként eljáró gazdálkodó szervezet és annak jogi képviselője.
- 100) A Kp. 39. § (1) bekezdése szerint a keresetlevelet – ha törvény eltérően nem rendelkezik – a vitatott közigazgatási cselekmény közlésétől számított harminc napon belül kell a vitatott cselekményt megvalósító közigazgatási szervhez benyújtani.
- 101) A Kp. 39. § (6) bekezdése szerint – ha törvény eltérően nem rendelkezik – a keresetlevél benyújtásának a közigazgatási cselekmény hatályosulására halasztó hatálya nincs.

- 102) Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 37. § (1) bekezdése szerint a bírósági eljárásért az Itv.-ben megállapított illetéket kell fizetni.
- 103) Az Itv. 45/A. § (2) bekezdése alapján az illeték alapjára a 39-41. §§-ban foglaltakat, az illeték mértékére a 42. §-ban foglaltakat kell alkalmazni a marasztalási perben, valamint akkor, ha az eljárás tárgya adó-, illeték-, adójellegű kötelezettséggel, társadalombiztosítási járulék- vagy vámkötelezettséggel, versenyfelügyeleti üggyel, sajtótermékkel és a panaszügyek kivételével médiaszolgáltatással, továbbá elektronikus hírközléssel vagy közbeszerzéssel kapcsolatos.
- 104) Az Itv. 62. § (1) bekezdés h) pontja alapján a közigazgatási bírósági eljárásban a felet illetékfeljegyzési jog illeti meg.
- 105) Az Itv. 59. § (1) bekezdése szerint az, akit tárgyi illetékfeljegyzési jog illet meg, mentesül az illeték előzetes megfizetése alól. Ilyen esetben az fizeti az illetéket, akit a bíróság erre kötelez.

Budapest, 2020. december 1.

Dudra Attila
előadó versenytanácsstag

Dr. Tóth András
a Versenytanács elnöke,
versenytanácstagként eljárva

dr. Gál Gábor
versenytanácsstag